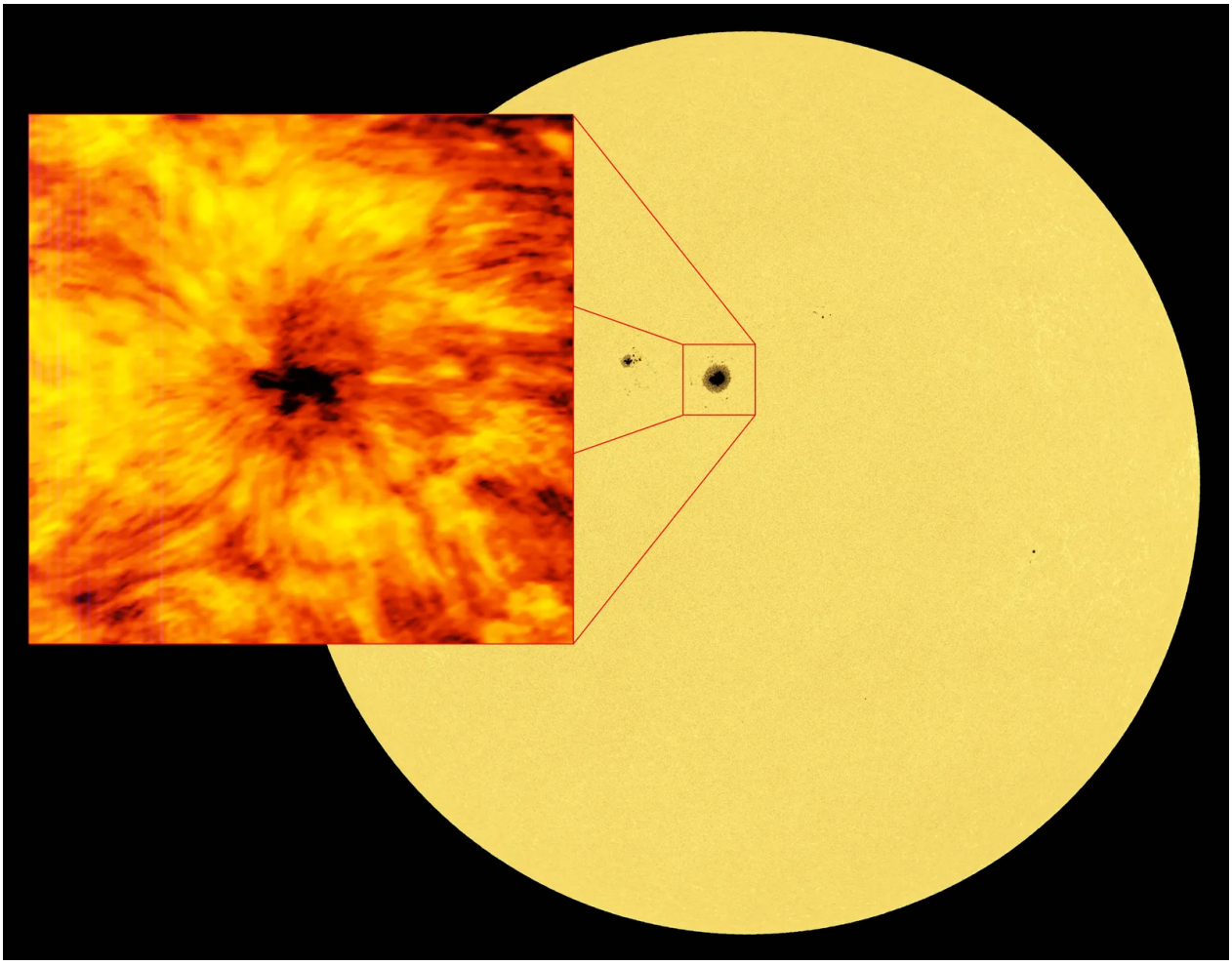
Solplet

Af Lennart Kiil

En solplet på Solens overflade og et nærbillede af den taget med radioteleskopet ALMA. Solpletter er køligere områder med stærke magnetfelter.

ALMA (ESO/NAOJ/NRAO), NASA. CC BY 4.0. Wikimedia Commons.

Område på Solen som ser mørkt ud, fordi det er koldere end resten af overfladen.

En solplet forårsages af en øget magnetisk aktivitet på Solen, hvilket sænker temperaturen af området på overfladen, fordi bevægelsen af varme fra Solens indre hæmmes. Solpletterne optræder nogle gange i store grupper, men der er som regel ikke mere end 10 i en gruppe. Solpletter eksisterer nogle få timer eller i måneder, hvor de både udvider og trækker sig sammen. Solens rotation får solpletterne til at vandre på overfladen. Antallet af solpletter varierer i en cyklisk periode på cirka 11 år. Denne

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

periode kaldes solplet-cyklussen. Det højeste antal solpletter inden for en cyklus afspejler som regel en periode med høj solaktivitet. Der er derfor en positiv sammenhæng mellem et højt antal solpletter og stærke solvinde, som sender ladede partikler ind i Jordens atmosfære. Solplet-cyklusser varierer i intensitet.

Generelt er klimaforskerne enige om, at de seneste klimaforandringer er forårsaget af mennesker. Men nogle mener dog, at det er intensiteten af solplet-cyklusserne, og derfor solaktivitet, som bestemmer klimaet på Jorden. Ifølge denne hypotese er perioder med lav eller høj solaktivitet korreleret med perioder med koldt eller varmt klima på Jorden. Nogle foreslår yderligere, at mekanismen bag denne sammenhæng kunne være en påvirkning af skydannelse.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/solplet

Sådan henviser du til opslaget

Lennart Kiil: "Solplet". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/solplet, hentet 17. november 2026.

Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node